

Utrikesdepartementet
Enheten för främjande och EU:s
inre marknad
103 39 Stockholm

En strategi för en digital inre marknad i Europa – IT&Telekomföretagens synpunkter

IT&Telekomföretagen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på EU-kommissionens strategi för en digital inre marknad i Europa. Strategin är övergripande till sin natur och synpunkterna nedan ska ses som motsvarande.

För mer utförliga svar och fortsatt dialog står IT&Telekomföretagen till regeringens förfogande.

Allmänna synpunkter på strategin

Att EU-kommissionen tar ett samlat grepp kring den digitala dimensionen av EU:s inre marknad ser IT&Telekomföretagen som mycket lovligt. Digitalisering, tjänstefiering och globalisering är vår tids starkaste strukturomvandlingskrafter och deras påverkan på det svenska näringslivets konkurrenskraft kan inte understrykas nog.¹

Sverige är en av världens mest kunskapsintensiva och handelsberoende ekonomier. För att befästa och ytterligare stärka vår konkurrenskraft är det därför centralt att företag, kapital, arbetskraft, kunskap och varor kan röra sig så fritt som möjligt över gränserna – såväl inom som utanför EU.

Med rätt fokus och förståelse för ovan nämnda strukturomvandlingskrafterns dynamik och logik kan strategin medföra starkt europeisk konkurrenskraft där inte minst kunskapsintensiva medlemsstater som Sverige gynnas.

Samtidigt innehåller strategin risker. Öppningarna för att särreglera plattformslieferantörer, och uppluckringen av e-handelsdirektivets tydliga regler kring tjänstelieferantörers ansvar för användares handlingar uppfattar vi går emot strategins huvudsyfte att "... skapa ett investeringsvänligt klimat för digitala nät, forskning och innovation".

---

¹ Se t.ex. rapporten "Digitala Tjänster som lyfter Sverige" (2012) https://www.itotelekomforetagen.se/fakta-och-debatt/rapporter_1/digitala-tjanster-som-lyfter-sverige samt "Globala Värdekedjor – så påverkar de utrikeshandeln" (2014) <https://www.almega.se/politik-och-ekonomi/rapporter/globala-vardekedjor>

Strategin bör ha ett uttalat fokus på regelförenkling och harmonisering av medlemsstaternas regelverk i syfte att ta bort digitala barriärer och skapa nya incitament för ökad digitalisering. De åtgärdsförslag som presenteras bör även i största möjliga mån ta hänsyn till den digitala teknikens snabba och i viss mån svårförutsägbara utvecklingsriktning.

Kommissionen bör dra lärdom av de medlemsstater som är ledande inom datadriven innovation och digital tillväxt. Här är Sverige, tillsammans med bland andra Finland, Nederländerna och Storbritannien i många avseenden föregångsländer. Genomsnittslandet i EU kommer däremot långt efter.² Därför är det viktigt att regelharmonisering utgår ifrån ”best practice” och inte kompromisser mellan olika medlemsstaters regelverk.

I. Förbättra tillgången till digitala varor och tjänster för konsumenterna och företagen

Generellt är IT&Telekomföretagen för så omfattande frihandel och harmoniserade och avreglerade marknader som möjligt. Vi stödjer fullt ut EU-kommissionens ambition att undanröja regulatoriska och andra marknadshinder som försvårar för företag och konsumenterna att erbjuda och ta del av tjänster och varor som finns inom och utanför EU.

Med en alltjämt ökad global konkurrens blir behovet för inte minst små- och nystartade företag att snabbt ta sitt erbjudande till marknaden allt viktigare. Här spelar en stor hemmamarknad en viktig roll. Ökad harmonisering av regler för upphovsrätt, moms, data- och konsumentskydd bör därför vara prioriterade områden för kommissionens framtida arbete med DSM-strategin. I tillägg till att gemensamma regler gör det enklare för företag att verka inom hela EU är det rimligt att anta att det leder till ökad förutsägbarhet och trygghet för konsumenterna.

Geo-blockering

Gällande förslaget om borttagning av ooberättigad geografisk blockering välkomnar IT&Telekomföretagens kommissionens ambition att förbättra konsumenternas valmöjligheter oavsett geografisk hemvist. Om hinder finns i nationell lagstiftning (exempelvis inom upphovsrätt, momsreglering eller konsumentskydd) som begränsar eller fördyrar för företag att leverera till konsumenterna i andra medlemsstater bör dessa hinder skyndsamt utredas innan möjlighet till geografisk blockering tas bort. Hinder som är relaterade till eller motiveras med val av affärsmodell bör inte motivera geografisk blockering.

Harmoniserad upphovsrätt

IT&Telekomföretagens anser att europeisk och svensk upphovsrätt är i behov av modernisering och stödjer därför kommissionens reformambitioner. En ökad harmonisering inom EU är viktigt för att öka omsättningen av verk på den digitala

---

² Global Information Technology Report (2015), World Economic Forum

rättighetsmarknaden och svara upp mot den stora efterfrågan på digital kultur som dagens konsumenter har. Erfarenheter från musikindustrin har också visat att tillgängliggörande av konsumentvänliga digitala tjänster har varit det mest effektiva sättet att stävja illegal fildelning- och streaming på internet.³ För att stödja en digital inre marknad är det viktigt att underlätta för konsumenterna att ta del av sitt köpta innehåll vid olika tider, i olika medlemsstater och på olika plattformar (ofta benämnt time, place, device shift).

II. Skapa goda förutsättningar för att digitala nät och tjänster ska blomstra

Telekomreglering allmänt

Som beskrivits ovan rör sig den digitala teknikutvecklingen fort framåt och får allt större genomslag i samhället. Användningsområden breddas, användarbeteenden förändras snabbt och mängden data i den elektroniska infrastrukturen växer exponentiellt. Parallellt ökar förväntningarna på tillgänglighet och hastighet.

Samtidigt lär effekterna av en översyn av EU:s telekomreglering märkas först framåt 2020. Fram till dess kommer marknaden för och användningen av elektronisk kommunikation rimligen ha förändras, delvis på sätt som nu är svåra att förutspå. För att telekomsektorn ska kunna fortsätta leverera ett starkt bidrag till ekonomisk tillväxt och samhällsutveckling är det därför viktigt att framtida telekomreglering är flexibel och allmänt hållen.

Radiospektrum

Strategin förespråkar en enhetlig strategi för radiospektrum och dess förvaltning på den inre marknaden. Mot bakgrund av den starkt ökade mängden datatrafik i näten lär tillgängliggörande av ytterligare spektrum bli nödvändigt. För att uppnå en så effektiv marknad som möjligt bör allokering och förvaltning ske utifrån gemensamma kriterier för samtliga medlemsstater.

Direktivet för audiovisuella tjänster

Den föreslagna revisionen av direktivet för audiovisuella tjänster bör leda till åtgärder som stödjer framväxten av fler och mer konkurrenskraftiga multiterritoriella audiovisuella tjänster på den inre marknaden.

Nätverksplattformar

Kommissionen vill utreda s.k. nätverksplattformars roll i den digitala ekonomin, intermediärers ansvarsroll för olagligt innehåll på nätet, samt eventuella behov av att ytterligare reglera sådana marknadsaktörer. IT&Telekomföretagen delar kommissionens uppfattning att dessa plattformar står för ett viktigt bidrag till den effektivisering och produktivitetstillväxt som digitaliseringen medför.

---

³ <http://www.musicbusinessworldwide.com/piracy-virtually-eliminated-norway/>

Men vi frågar oss vad som motiverar behovet av att specifikt utreda dessa aktörers roll på marknaden. Att plattformslieferantörer snabbt kunnat ta marknadsandelar och gjort sig konkurrenskraftiga inom en rad olika sektorer visar på att det funnits och finns ett stort behov av effektivisering i dessa sektorer. Vi har därför svårt att se hur särreglering av aktörer som erbjuder en plattform eller ett ekosystem för andra marknadsaktörer att verka på skulle stärka europisk konkurrenskraft eller gynna dess konsumenter – tvärtom skulle digitala tjänsteföretag inom EU riskera att missgynnas i den globala konkurrensen. Att tillgängliggörandet av ny teknik ökar konkurrensen på marknaden och stärker de marknadsaktörer som förmår använda den till sin fördel är positivt. Att det får konsekvenser på mogna marknader är ur ett marknadsekonomiskt perspektiv naturligt och bör uppmuntras. I den mån stora marknadsaktörer skulle utnyttja sin marknadsmakt otillbörligt finns redan idag konkurrensrättsliga verktyg att tillgå.

Samtidigt innebär förstås digitaliseringen omvälvande och snabba förändringar av marknadsvillkoren i EU oavsett sektor. Istället för att fokusera på en specifik typ av marknadsaktörer vore en samlad analys av digitaliseringens effekter på marknadens utveckling/konvergens, konkurrenskraft och tillväxtpotential att föredra.

Intermediärers roll

När det gäller intermediärers ansvar för olagligt innehåll på nätet har e-handelsdirektivets princip om ansvarsfrihet varit mycket viktig för internets utveckling inom EU. Internet bygger på fri, öppen kommunikation. Att internettrafik behandlas neutralt oavsett avsändare, typ av information, eller mottagare är en grundsten i internets funktionalitet. Denna neutralitet, eller öppenhet, har varit avgörande för den digitalt drivna tillväxt som strategin är tänkt att främja. Ansvarsfrihet för intermediärer bör därför fortsatt gälla.

Cybersäkerhet

IT&Telekomföretagen ser mycket positivt på att kommissionen initierar ett offentligt-privat partnerskap om cybersäkerhet med fokus på teknik och lösningar för nätsäkerhet.

III. Maximera den digitala ekonomins tillväxtpotential

Dataskyddsförordningen

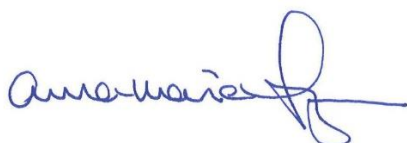
Om den s.k. datadrivna ekonomin ska leverera krävs att det går att samla in och behandla data kostnadseffektivt. För att svara upp mot de tillväxtambitioner som återfinns i DSM-strategin krävs en balanserad och progressiv implementering av den kommande dataskyddsförordningen (GDPR). GDPR ligger visserligen utanför strategin men förordningen sätter ramarna för databehandling inom EU de kommande 10-15 åren och dess betydelse kan inte underskattas.

En datadriven ekonomi

Att kommissionen föreslår ett europeiskt initiativ för "Fritt uppgiftsflöde" som tar itu med begränsningarna av den fria rörligheten för data inom EU är lovligt och IT&Telekomföretagen stödjer förslaget.

Avslutande kommentar

Digitaliseringen av samhället är ett faktum vare sig vi vill det eller inte. Frågan är hur snabbt vi vill att utvecklingen ska gå, och vilka konsekvenserna blir av att vänta. En stor utmaning för strategin lär bli att övertyga och involvera de medlemsstater och samhällsintressen som ser sig ha mest att förlora på transformationen till en datadriven kunskapsunion. Här ligger ett stort ansvar på de medlemsstater som ligger i framkant – däribland Sverige – att visa vägen.

Anne-Marie Fransson
Förbundsdirektör

Pär Nygårds
Näringspolitisk expert